

A magnifying glass with a black handle and a silver rim is positioned over a light blue leaf. The background is a solid light blue color. The magnifying glass is tilted, and the leaf is centered within its lens.

■ BASF
We create chemistry

nunhems®

Przegląd chorób pora

Krótki opis najważniejszych chorób i szkodników pora

Spis treści

03	Alternaria Porri	15	Thrips Tabaci
04	Puccinia Porri	16	Napomyza gymnostoma
05	Fusarium Culmorum	17	Mszyce
06	Phytophthora Porri	18	Przędziorek
07	Stemphylium Botryosum	19	Red/Brown
08	Cladosporium Allii Porri	20	Uszkodzenia herbicydowe
09	Colletotrichum Circinans	21	Nicienie (Meloidogyne spp, Pratylenchus spp, paratrichodorus spp, trichodorus spp)
10	Sclerotium Cepivorum	22	Wirus żółtej smugowatości pora
11	Pseudomonas Syringae	23	Odmiany pora Nunhems
12	Erwinia Carotovora		
13	Acrolepiopsis Assectella		
14	Delia Antiqua		

ALTERNARIA PORRI

Alternarioza pora

Występowanie:

- Wysoka wilgotność powietrza oraz ciepła i wietrzna pogoda
- Uszkodzenia herbicydowe

Objawy:

- Białe, a następnie brązowioletowe i brunatne eliptyczne plamy pokryte aksamitnym nalotem grzybni
- Pęknięcie liści wzdłuż nerwu głównego
- Zamieranie zainfekowanych liści

Zapobieganie:

- Zmianowanie
- Prewencyjne użycie fungicydów
- Częsta lustracja plantacji i kontrola porażenia

PUCCINIA PORI

Rdza pora

Występowanie:

- Słoneczne dni z temperaturą powyżej 15°C
- Wysoka wilgotność; umiarkowana temperatura

Objawy:

- Żółte lub pomarańczowe drobne plamy na liściach zewnętrznych

Zapobieganie:

- Użycie zdrowego materiału sadzeniowego
- Unikanie monokultury
- Głęboka orka resztek pozimowych
- Prewencyjne stosowanie fungicydów

FUSARIUM CULMORUM

Fuzarioza

Występowanie:

- Zaburzenia we wzroście roślin, zwłaszcza w pierwszych okresach po sadzeniu
- Dojrzałe rośliny (powyżej 14-15 tygodni)
- Wysoki poziom zasolenia i niskie pH

Objawy:

- Brunatnie wybarwiona podstawa
- Brązowe przebarwienia u nasady korzenia
- Przebarwienia wiodące ku górze rośliny

Zapobieganie:

- Stosowanie obornika w czasie nie krótszym niż 8 tygodni przed sadzeniem
- Zapewnienie odpowiednich warunków
- Eliminacja szkodników glebowych

PYTOPHTHORA PORRI

Fytoftoroz

Występowanie:

- Brak płodozmianu
- Uszkodzenia liści
- Temperatura w dzień powyżej 8°C
- Opady deszczu w ilości ponad 20l/m² w ciągu 4 dni

Objawy:

- Wodniste nieregularne plamy
- Liście na końcach stają się białe i zamierają

Zapobieganie:

- Opryski fugicydowe po długich opadach i gradobiciach
- Dobrze zmeliorowane pola

STEMPHYLIUM BORTRYOSUM

Stemphylium bortryosum

Występowanie:

- Patogen przeżywa na suchych liściach
- Niestabilny wzrost roślin

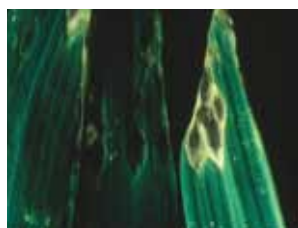
Objawy:

- Niewielkie białe plamy na liściach
- Podłużne przebarwienia zakończone żółtobrązowymi plamami

Zapobieganie:

- Zbiór po osiągnięciu dojrzałości
- Utrzymywanie roślin w dobrej kondycji

CLADOSPORIUM PORRI

Cladosporium porri

Występowanie:

- Temperatura w przedziale 9-12 °C w połączeniu z wilgotną pogodą
- Jesienią może występować razem z Alternariozą
- Okres dojrzałości zbiorczej

Objawy:

- Małe, owalne zmiany na liściach
- Plamy wewnątrz wybarwione na kolor ciemnozielony/brązowy, otoczone jasną obwódką

Zapobieganie:

- Zabieg fungicydowy w momencie zaobserwowania pierwszych objawów

COLLETOTRICHUM CIRCINANS

Colletotrichum circinans

Występowanie:

- Ciepłe i wilgotne warunki
- Rozpryskujące krople deszczu mogą przenosić chorobę z gleby na roślinę

Objawy:

- Nieregularne białe plamy mogące występować na całej roślinie
- Przy wysokiej wilgotności w białych plamach mogą pojawić się czarne sklerocja
- Białobrązowe plamy przybierają ostre kontury

Zapobieganie:

- Zmianowanie

SCLEROTIUM CEPIVORUM

Biała zgnilizna

Występowanie:

- Źródłem jest zakażona gleba
- Zastoiska wodne
- Wysokie pH

Objawy:

- Biała, watowata grzybnia z licznymi sklerocjami wielkości nasion maku

Zapobieganie:

- Zmianowanie
- W przypadku wystąpienia silnego porażenia zaleca się przerwę 8-10 lat
- Zabiegi fungicydowe

PSEUDOMONAS SYRINGAE

Pseudomonas Syringae

Występowanie:

- Brak rotacji w uprawie
- Ciepła i wilgotna pogoda; intensywne deszcze
- Porażony materiał nasadzeniowy

Objawy:

- Przebarwienia liści tworzące żółty kontur
- Brązowe, mokre plamy
- Zniekształcenie liści

Zapobieganie:

- Unikanie uszkodzeń liści
- Zdrowy materiał nasadzeniowy
- Dobre zmianowanie
- Nie można zapobiec ochroną fungicydową

ERWINIA CAROTOVORA

Mokra zgnilizna

Występowanie:

- Ciepłe i wilgotne warunki
- Choroba wtórna zwykle po zakażeniu *Pseudomonas* lub *Delia Antiqua*

Objawy:

- Zahamowanie wzrostu
- Zniekształcenie i blednięcie rośliny
- Zainfekowane rośliny mają charakterystyczny, nieprzyjemny zapach

Zapobieganie:

- Unikanie uszkodzeń roślin
- Brak nawadniania po wystąpieniu pierwszych objawów

ACROLEPIOPSIS ASSECTELLA

Wgryzka szczypiorka

Występowanie:

- Pierwsze pokolenie w połowie maja
- Dwa do trzech pokoleń w ciągu sezonu

Objawy:

- Jaja złożone dookoła korzenia
- Larwy żerują od nasady rośliny w kierunku jej wnętrza
- Żółte i zielone larwy wewnątrz rośliny

Zapobieganie:

- Regularna lustracja plantacji
- Zakładanie pułapek feromonowych
- Zabiegi insektycydowe

DELIA ANTIQUA

Śmietka cebulanka

Występowanie:

- Po zbiorze lub sadzeniu roślin

Objawy:

- Białe jaja u podstawy, a czasami wewnątrz rośliny
- Żółte liście i zasychanie rośliny

Zapobieganie:

- Obserwacja występowania muchówek
- Zabiegi insektycydowe

THRIPS TABACI

Wciornastek Tytoniowiec

Występowanie:

- Sucha i upalna pogoda

Objawy:

- Ciemnobrązowe owady dorosłe
- Larwy w pochwie liściowej
- Drobne, srebrzystobiałe plamki, z czasem zlewające się w jedną całość

Zapobieganie:

- Zdrowy materiał nasadzeniowy
- Regularna lustracja plantacji
- Rozpoczęcie zabiegów zaraz po zaobserwowaniu larw lub dorosłych osobników

NAPOMYZA GYMNOSTOMA

Miniarka porówka

Występowanie:

- Dwa pokolenia w ciągu roku. Pierwsze: kwiecień – maj, drugie: wrzesień – listopad

Objawy:

- Larwy tworzą uszkodzenia ułożone w rzędy, biegnące wzdłuż liścia
- Utlenianie sprawia, że rzędy przybierają czerwony kolor

Zapobieganie:

- Lustracja plantacji
- Pułapki feromonowe
- Zabiegi insektycydowe

MSZYCE

Mszyce

Występowanie:

- W uprawach pora rzadko w dużym nasileniu

Objawy:

- Widoczne osobniki na młodych liściach
- Ogładzają roślinę i silnie spadziują powodując rozwój grzybów
- Jako wektory przenoszą choroby wirusowe jak np. LYSV (leek yellow stripe virus), wirus żółtej smugowatości pora

Zapobieganie:

- Lustracja plantacji
- Zabiegi insektycydowe
- Nawadnianie - zmywa insekty z liści

PRZĘDZIOREK

Przędziorek

Występowanie:

- W uprawie pora rzadko w dużym nasileniu
- Wysoka temperatura. Optimum dla rozwoju 30-32 °C i długie okresy suszy

Objawy:

- Drobne, jasne punkty na liściach przypominające żerowanie wciornastka
- Pajęczyna oraz odchody widoczne na spodniej stronie liścia
- Podobnie jak mszyce mogą przenosić inne choroby

Zapobieganie:

- Lustracja plantacji
- Zabiegi insektycydowe

RED / BROWN

Czerwone/Brązowe smugi

Występowanie:

- Na plantacjach gdzie nastąpił nagły, intensywny wzrost, spowodowany połączeniem wysokiego nawożenia i korzystnych warunków wodno-temperaturowych
- Zazwyczaj na glebach piaszczystych

Objawy:

- Komórki zapadają się i tworzą czerwone/brązowe paski najczęściej biegnące od podstawy rośliny ku górze

Zapobieganie:

- Zapewnienie stabilnego wzrostu
- Kontrolowane dawki nawozów

HERBICIDE BURNING

Poparzenia herbicydowe

Występowanie:

- Nałożenie się oprysków

Objawy:

- Przebarwienia i zamieranie liści
- Słaba kondycja plantacji i większa podatność na choroby grzybowe
- Utrata wydajności

Zapobieganie:

- Zapobieganie nakładania się oprysków
- Wykonywanie zabiegów zgodnie z etykietą
- Mechaniczne odchwaszczanie

NICIENIE

(*Meloidogyne spp*, *Pratylenchus spp*,
paratrichodorus spp, *trichodorus spp*)

Nicienie

Występowanie:

- Wilgotne warunki glebowe
- Gleby przewiewne, piaszczyste i organiczne

Objawy:

- Silne skrócenie i zniekształcenie korzeni
- Porażone rośliny szybko tracą turgor, więdną
- Rośliny mogą tworzyć pędy boczne oraz być porażone przez choroby grzybowe odglebowe

Zapobieganie:

- Lustracja plantacji
- Kontrola poziomu pH gleby
- Kontrola zachwaszczenia

WIRUS ŻÓLTEJ SMUGOWATOŚCI PORA

Wirus żółtej smugowatości pora

Występowanie:

- Choroba przenoszona przez mszyce, które są wektorem wirusa
- Chłodna pogoda zwiększa objawy choroby

Objawy:

- Żółte lub szaro-zielone paski biegnące wzdłuż nerwu głównego, widoczne zwłaszcza na liściach starszych

Zapobieganie:

- Zabiegi insektycydowe
- Zapewnienie stabilnych warunków wzrostu

ODMIANY PORA NUNHEMS

Odmiana	Wczesność	Kolor liści	Typ	Długość łodygi
Shafton F1	9	7	letni	7
Duraton F1	8	7	letni	7
Linkton F1	8	5	letni	8
Megaton F1	8	7	letni	6
Krypton F1	8	7	letni	6
Lexton F1	6	8	jesienny	8
Nunton F1	6	8	jesienny	6
Longton F1	7	7	jesienny	8
Chiefton F1	7	8	jesienny	8
Belton F1	6	6	jesienny	7
Poulton F1	6	8	jesienny	5
Pluston F1	6	8	zimowy	6
Sureton F1	5	8	zimowy	5

Legenda

Wczesność: 1 = wolno rosnący, 10 = szybko rosnący

Kolor liści: 1 = jasnozielony, 10 = ciemnozielony

Długość łodygi: 1 = krótka, 10 = długa

Shafton F1

Twój wiosenny start!

- Jedna z najwcześniejszych odmian mieszańcowych dostępnych na rynku
- Por szybko rosnący, daje bardzo wysoki plon i wyrównanie
- Długa łodyga i stojący pokrój liści
- Silna, zdrowa roślina z dużą odpornością na jarowizację

Krypton F1

Uniwersalność!

- Najbardziej uniwersalny por hybrydowy
- Długie okno zbiorcze
- Łatwy do czyszczenia
- Ciężki, zbity, zawsze dający wysoki plon

NUNHEMS POLAND SP. Z O.O

Aleje Jerozolimskie 142B

02-305 Warszawa, Polska

tel. +48 (22) 570 98 24 / +48 (22) 570 98 63

nunhems.customerservice.pl@vegetableseeds.basf.com

www.nunhems.com/pl

Paweł Dworzański

specjalista ds. pora

tel. +48 609 041 973

pawel.dworzanski@vegetableseeds.basf.com

Informacje od producenta

Teksty i zdjęcia w tej broszurze mają pomóc hodowcy w identyfikacji chorób roślin, wpływających na ich uprawy. Informacje w tym dokumencie są oparte na ogólnych obserwacjach. Zdjęcia mogą dawać zniekształcony obraz rzeczywistości. Niniejsza broszura została opracowana ze wszystkimi istotnymi informacjami dostępnymi dla Nunhems w momencie kompilacji. Informacje w tej broszurze nie powinny być uważane za poradę lub zalecenie. Nunhems w żadnym wypadku nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za informacje lub zdjęcia w tej broszurze.

Porady uprawowe

Doradcy z firmy Nunhems Poland Sp. z o.o. bezpłatnie udzielają porad. Kupujący sami decydują czy informacje i/lub produkty tej firmy są odpowiednie w lokalnych warunkach.